

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Rönkä, Anna; Sevón, Eija; Tammelin, Mia

Title: 24/7 -talous kuormittaa perheitä ja lapsia

Year: 2018

Version:

Please cite the original version:

Rönkä, A., Sevón, E., & Tammelin, M. (2018, 9.1.2018). 24/7 -talous kuormittaa perheitä ja lapsia. Tiedeblogi. <https://www.jyu.fi/fi/blogit/tiedeblogi/anna-ronka-eija-sevon-ja-mia-tammelin-24-7-talous-kuormittaa-perheita-ja-lapsia>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Anna Rönkä, Eija Sevón ja Mia Tammelin: 24/7-talous kuormittaa perheitä ja lapsia

Työelämän globaalit ilmiöt, kuten 24/7-talous, muokkaavat lasten ja perheiden arkielämää. Silti työaikojen säätelyä koskevassa päätöksenteossa keskitytään usein vain talousnäkyymiin ja katsotaan asiaa pelkästään aikuisten näkökulmasta. Tähän ristiriitaan ja tietotarpeeseen tutkijat ovat tarttuneet eri puolilla maailmaa.

Keskeisiä kysymyksiä ovat, miten vanhempien työskentely iltaisin, viikonloppuisin ja öisin heijastuu lasten ja vanhempien hyvinvointiin, sekä millaisella perhe- ja työpolitiikalla vastataan työelämän muutoksiin eri maissa. Millaiset perheet 24/7-taloudessa pärjäävät ja ketkä ovat heikoimmassa asemassa?

Global Research Network on Children in the 24/7 Economy -tutkijaverkosto perustettiin lokakuussa 2017 tuottamaan tietoa siitä, miten eri maat ovat ratkaisseet talouden, työaikojen ja perheiden hyvinvoinnin välisen yhtälön. Verkosto tuo yhteen tutkijoita Australiasta, Saksasta, Portugalista, Isosta-Britanniasta, Kiinasta, Japanista, Yhdysvalloista ja Suomesta. Suomea edustaa SA:n vuosina 2010–2015 rahoittama Perheet 24/7-tutkimus.

Uutta tietoa saadaan vertailevien tutkimusasetelmien kautta ja yhdistämällä eri maiden jo olemassa olevia aineistoja. Suomea pidetään verkostossa kiinnostavana tapauksena: meillä sekä miehiä että naisia kannustetaan kokopäivätyöhön, ja se on 24/7-taloudessa mahdollista kattavan julkisen vuorohoitojärjestelmän takia.

Meillä naiset tekevät enemmän vuorotyötä kuin monissa muissa Euroopan maissa, ja molempien vanhempien kokopäivätyö yhdistettynä epätyypilliseen työaikaan luo perhe-elämään erityishaasteensa. Kun perheenjäsenet elävät eri rytmeissä, vaatii perheen arjen, vanhemmuuden, parisuhteen ja lasten hoivan toteuttaminen erityistä koordinoitua. Ratkaisevaa on, voiko vanhempi vaikuttaa työaikoihinsa.

Merkittävin ero maiden välillä on siinä, miten pienten lasten hoito ja varhaiskasvatus on järjestetty, jos vanhemmat (tai yksinhuoltajavanhempi) työskentelevät toimistoajan ulkopuolella ja viikonloppuisin. Vaikka monissa maissa on tarjolla jonkin verran varhaiskasvatusta 8-16 aikojen ulkopuolella, vuorohoidon tarve ylittää selvästi tarjonnan Pohjoismaita ja erityisesti Suomea lukuun ottamatta.

Siinä missä vuorotyötä tekevät eteläeurooppalaiset vanhemmat vievät lapsiaan päiväkotipäivän jälkeen hoitoon isovanhemmille, britti-vanhemmat maksavat palkkaa lapsen iltahoitajalle. Suomalaiset vanhemmat voivat usein tukeutua samaan tuttuun vuorohoitopaikkaan. Meilläkään ei tiedetä tarkkaan, kuinka moni järjestee lapsen hoidon ilman vuorohoitopaikan palveluita, sillä lähin vuorohoitopaikka saattaa sijaita kaukana kodista.

Arjen rytmejä ja hoivaratkaisuja haastava 24/7-talous lisää perheiden ja lasten epätasa-arvoa, sillä etenkin matalapalkkaisella palvelualalla työskennellään iltaisin ja öisin. Tulevaisuudessa yhä keskeisempi yhteiskunnallinen kysymys on se, onko työn, hoivan ja perheen yhteensovittaminen mahdollista sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

Anna Rönkä, kasvatustieteiden laitos, professori

Eija Sevón, kasvatustieteiden laitos, yliopistotutkija

Mia Tammelin, yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, akatemiaturkija

9.1.2018

URN:NBN:fi:ju-201801091119